

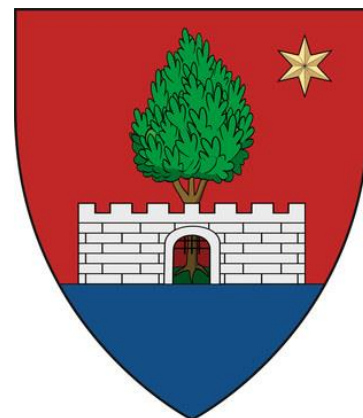

NAGYKORPÁD

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	3
2. Nagykörpád bemutatása	5
3. Örökségünk	7
4. Eltérő építészeti karakterek bemutatása	11
5. Építészeti útmutató	15
<i>Magasság</i>	
<i>Tetőhajlásszög</i>	
<i>Tetőforma</i>	
<i>Telepítés</i>	
<i>Színek</i>	
<i>Terepalakítás</i>	
<i>Kerítések</i>	
<i>Kertészeti útmutató</i>	
<i>Erkélyek, tornácok</i>	
<i>Anyaghasználat</i>	
<i>Ajtók, ablakok</i>	
<i>Homlokzatképzés</i>	
6. Mai példák	34
7. Utcák, terek	35
8. Hirdetések, reklámtáblák, sajátos építményfajták	37
9. Impresszum	39

BEVEZETÉS

Nagykorpád településképi arculati kézikönyvén keresztül szeretnénk bemutatni a település történelmét, természeti és épített értékeit. Az átfogó kiadvány elsődleges célja a helyi épített és építészeti értékek szakszerű bemutatása. A javaslatainkat ábrákkal és fényképekkel tettük könnyebben értelmezhetővé. A településképbbe nem illő építőanyagokat, beépítéseket is bemutatjuk. A megfelelő megoldások alkalmazása mellett a helytelen kivitelezések elkerülése legalább olyan fontos.

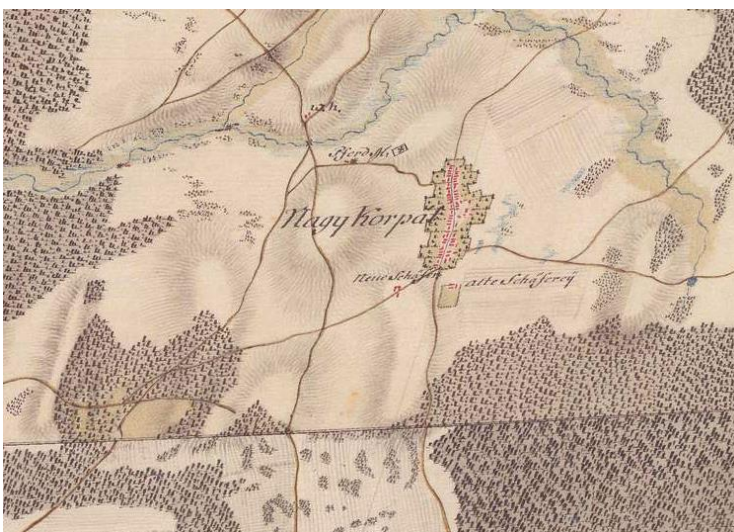
A kézikönyv mind a településen élők, mind a község után érdeklődők számára hasznos tudásanyagot tartalmaz. A hagyománytudatos építészet esztétikus utcaképet, és ezzel településképet eredményez. Célunk volt, hogy ösztönözzük a lakosságot a hagyományok tiszteletére, azok gyakorlati alkalmazására. Reméljük, hogy Nagykorpád településképe profitálni fog a kiadványból, a közösen alkotott szabályaink hozzájárulnak a település fejlődéséhez. Fontos leszögezni, hogy a kiadvány nem tekinthető lezártnak, hanem egy folyamatosan bővülő, szemléletformáló kiadvány.

A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA

Nagykorpád Somogy megyében, a Nagyatádi járásban található. Szomszédos települései északról Szabás, délről Lábod. Jelentősebb központ a térségben Nagyatád. A községet a Központi Statisztikai Hivatal 2015-ös adatai alapján 576 fő lakta.

A község történelme egyidős a honfoglalással. A feltevések szerint a település határában egy középkori vár állt. A szájhagyomány szerint a török időkben még alagút is indult ki innen, amely Nagyatáddal vagy Ötvöskónyival kötötte össze a várat. Ennek a helyén ma már csak egy körülbelül 15 méter magas domb található, amelyen mintegy "várúr", egy igen öreg bükkfa áll. Ezt a fát tartják az ország második legnagyobb kerületű bükkfájának. Nagykorpád neve az első írásos emlékekben Corpadként fordult elő, ezt az 1332-37-es pápai tizedjegyzékben találjuk. 1571-ben már Erdőkorpád néven szerepelt a mai Nagykorpád. Sokáig nem változott a lélekszám, csak 1789-ben gyarapodott a község lakossága. A Csallóközből telepesek költöztek ide, és benépesítettek egy falurészt, amelyet hosszú ideig Lóger néven emlegettek a falubeliek.

Az első katonai felmérés (1763-1787)

A török hódoltságot követő időkben a lakosság többsége áttért a református vallásra, 1634-ben Szabással közösen tartottak el egy prédikátort. Hosszú egyeztetések után, 1765-ben engedélyezték a templom használatát. Nagykorpád később a Hunyadiak, aztán a Sina, majd a Mándy család tulajdonába került, akik idejében fejlődésnek indult a település. Szeszgyárat telepítettek, malmot építettek és elkészült a vasút is.

A második katonai felmérés (1806-1869)

1898-ban alakult meg itt a hitelszövetkezet, ekkorra már felépült a református és községi népiskola, s a XX. század első évtizedeiben olvasóköri és lövészegylet működött. A II. világháborút követő tulajdonviszony-változások, az erőltetett iparosítás hatással voltak a falu életére is.

A faluból egyre többen költöztek a szomszédos Nagyatádra, ahol akkoriban több, új ipari üzem is létesítettek. Az 1989-et követő években a nagyüzemek privatizációja és a termelőszövetkezet csődje nehéz helyzetbe hozta a helyieket is.

ÖRÖKSÉGÜNK

3

A falvak értékeivel kapcsolatban szokás csupán a műemlékeket megemlíteni. Ezzel szemben a falvak kiemelkedő értéke azok településszerkezetében van még akkor is, ha az csupán egy utcát jelent két sor házzal. A települési érték a falu térképi szerkezetében értelmezhető, ahogyan a természeti környezethez és az egykori élet- és munkafolyamatokhoz alkalmazkodott a település. Somogy megye aprófalvas szerkezete országos szinten is jelentős örökségekkel rendelkezik. A vallásos, falusias szerkezetek a mai napig megfigyelhetők a megye területén. A vallás mellett a különféle nemzetiségek hagyományai is megjelentek a helyi építészetben. A térség változatos parasztházai a XIX. század végi, XX. század eleji emlékeket őrzik.

A Nagykorpádon épült parasztházak igen díszesen, változatosan épültek meg. A timpanonszerű kialakítás nagyon gyakori a településen. A neoklasszicista stílusjegyek alkalmazása is megfigyelhető, ezek a tehetősebb lakosok épületein jelentek meg. A parasztházak jellemzően oldalhatárra épültek. A nyeregtetővel rendelkező épületek oromzatán két nyílás biztosította a szellőzést, illetve a fény bejutását. A másik domináns tetőforma a kontytetős kialakítás volt. A hëjazatot cserép, illetve a pala jelentette. A gazdasági épületek, illetve az ólak a parasztházi porta szerves részei, a mindennapi élethez igazodva jöttek létre. A hagyományos parasztházak mellett a vidéki polgári épületek is a múltbéli utcakép részei, ezekre szép példákat találunk a településen.

A szocializmus politikai irányváltása az építészetre is kihatott. A hagyományos épületek néhol átépültek. Az ekkor épült kockaépületek nem csak a településen, hanem országos szinten is jelentős számban fordulnak elő. Más igényeknek megfelelően épültek, a korábbtól eltérő szobaelosztással. A kockaházak magasabb alapzattal rendelkeznek. A helyi építőkövek mellett a környékről beszerezhető alapanyagokat is felhasználták építésük során.

Nagykorpádi református templom

Az 1795-ben épült templom magas tornya már messzi távolból látszódik. Az utca keleti házsorában áll, beton idomokkal kerített telken. Szokatlanul magas tornya kilép a nyugati homlokzat elé. A főbejáratot díszes ajtó zárja le. Mellékbejárata a hajó déli oldalán nyílik, nyeregtetővel védett, nyitott előtérből. Ritkán látható megoldás, hogy a hosszanti falak ablakaival azonos méretű ablakokat nyitottak a torony melletti homlokzaton is. A templomot utoljára 2012-ben újították fel.

Krisztus Király kápolna

A templom a helyi, római katolikus hívek szakrális épülete, amit neoromán stílusban építettek. A templom kisebb, mint a község református temploma. A homlokzati tornyos kis épület 1930-ban épült, majd a folyamatosan növekvő gyülekezeti létszám miatt 1965-ben kibővítették. A hajó poligonálisan záródik, aminek bal oldalához toldalék csatlakozik. A 2000-es évek során homlokzati felújítás történt.

Természeti értékek

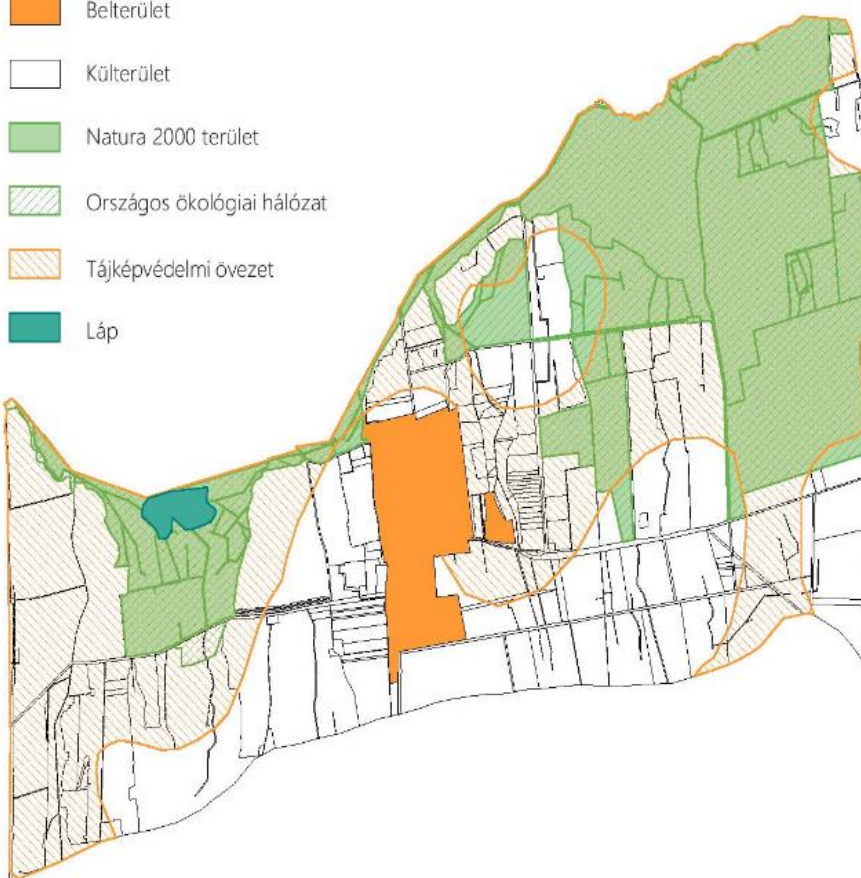
A település pazar természeti környezetben fekszik, hiszen az erdők vadászati, a tavak halászati lehetőségeket kínálnak. A község egyik legnagyobb értéke a mélyben rejtőző termálvíz. A település közelében az 1960-as évek végén 60 celsius fokos termálvizet találtak, amely nyomán elkészült két medence is. A megfelelő források hiánya miatt a fürdő két évtizede kihasználatlan. Nagykorpádót északról a Szabási-Rinya határolja. A falu területének déli részén kívüli területek nagy része a Tájképvédelmi övezetbe sorolható.

A belterülettől nyugatra a Belső-Somogy és a Jánosházi-erdő és Égett-berek Natura 2000 védettségű területek találhatók, keletre pedig a Kisbajomi-erdők Natura 2000 terület fekszik. Belső-Somogy területen változatosan helyezkednek el fás és fátlan társulások, néhol lápok alakultak ki. A térség jelentős madárfaja például a rétisas vagy a fekete gólya. A Jánosházi-erdő és Égett-berek területen több faj és élőhelytípus védelme is megvalósul, például a nagy hősincér, az illír gyertyános-tölgyes. A község keleti felén elhelyezkedő Kisbajomi-erdőkben nagy területet foglalnak el az illír gyertyános-tölgyesek, a keményfás ligeterdők, éger- és kőrisligetek, puhafás ligeterdők, láperdők. Fajok közül jellemző a vöröshasú unka és a mocsári teknős.

Jelmagyarázat

- Belterület
- Külföldi terület
- Natura 2000 terület
- Országos ökológiai hálózat
- Tájképvédelmi övezet
- Láp

ELTÉRŐ ÉPÍTÉSZETI KARAKTEREK BEMUTATÁSA

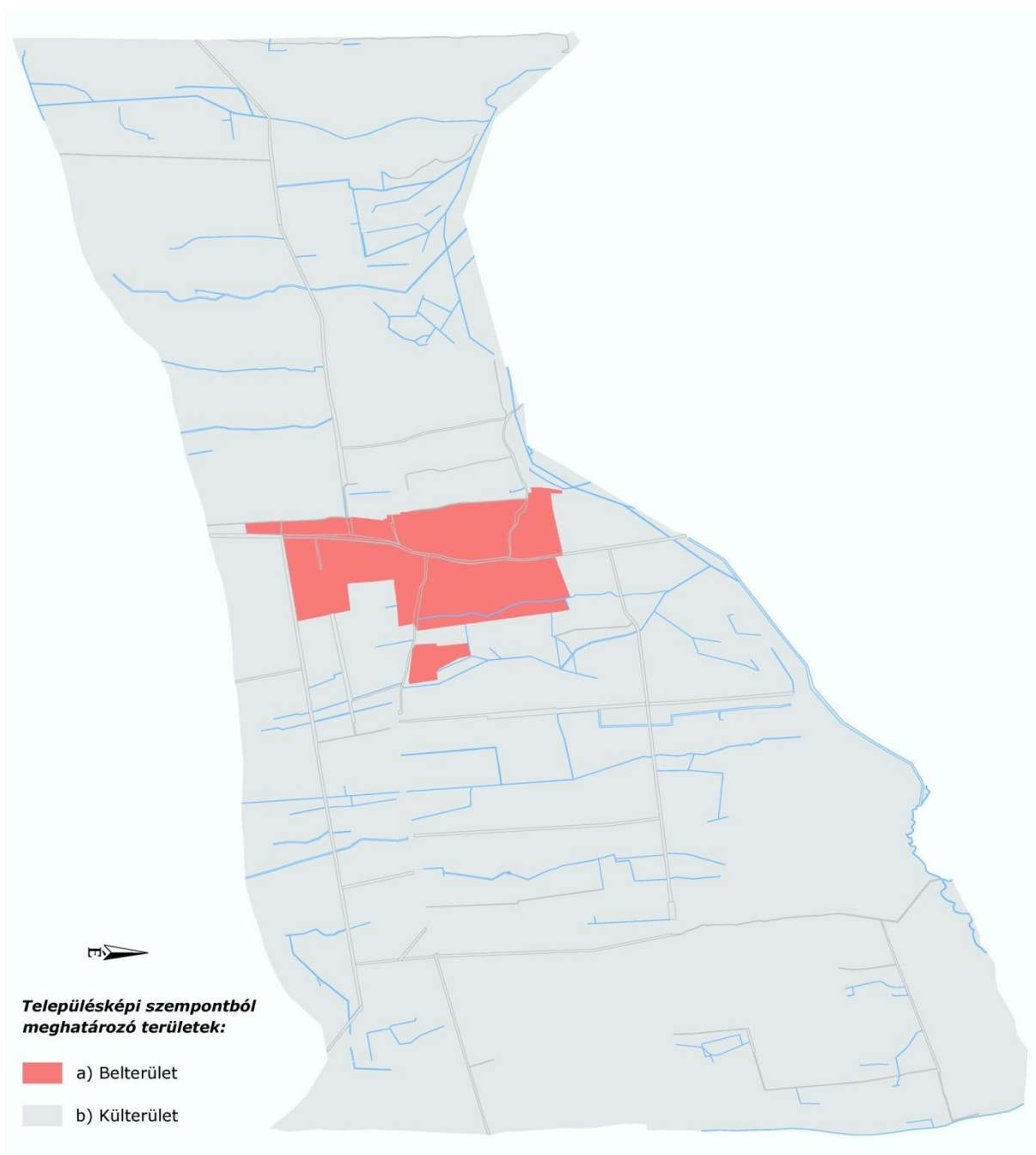

A településkép, tájkép meghatározó területeinek lehatárolása

Nagykorpád Község teljes közigazgatási területének településképet meghatározó területei:

a) a település belterülete

b) a település külterülete

Nagykorpád belterülete

Nagykorpád a Nagyatádi Járásban található, Somogy megyében. A település főutcája É-D irányban halad, Petőfi, Kossuth, Szabadság utca néven. Ezen kívül a belterületen csupán néhány utcát találunk. A főutcában találhatóak a közcélú épületek, mint például a posta vagy a polgármesteri hivatal. A községtől északra a következő település Szabás, délre Lábod.

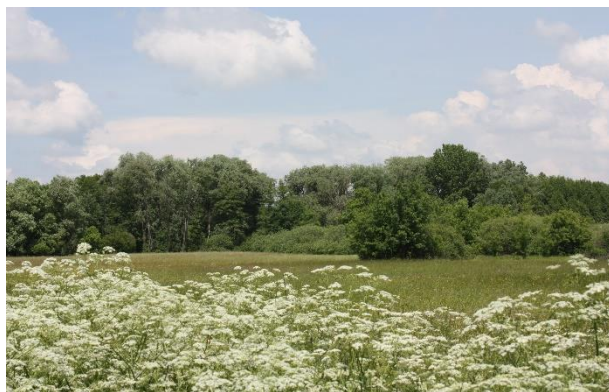
A községben jellemzően a szocializmusban épült lakóházak fedezhetők fel, melyek főként nyereg- vagy sátoztetős kialakításúak. Ezen kívül található még néhány díszes parasztház is, melyeket oldalhatárra építettek.

Nagykorpád külterülete

A település külterületén állattartó és mezőgazdasági épületek, valamint nagy kiterjedésű szántóföldek találhatók. A mezőgazdasági épületek a település déli felén helyezkednek el, a belterület szélén. Kelet és nyugat irányban is erdős területek fekszenek, melyek többsége Natura 2000 védettséggel bír.

ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, AJÁNLÁSOK

5

Nagykorpád belterületi településrész

A kézikönyv arra hivatott, hogy irányt mutasson az építészek és építtetők számára, az adott települések hagyományait, kultúráját és építészeti arculatát illetően. Hazai örökségeinket meg kell őriznünk az utókor számára.

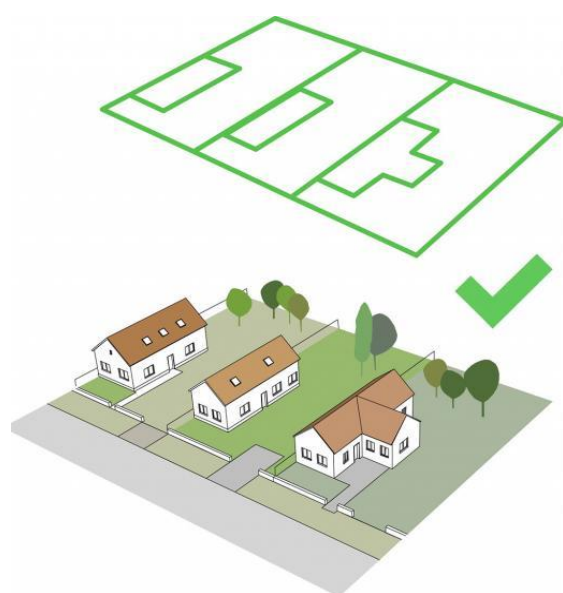
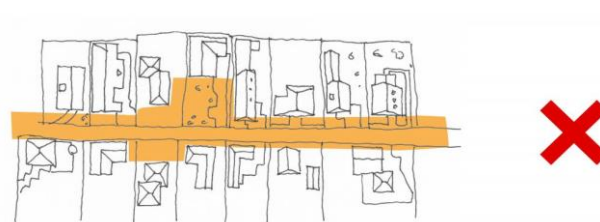
TELEPÍTÉS

Nagykorpád községben az épületek telepítésére a szalagtelkes, oldalhatáron álló, elő- és oldalkertes kialakítás a jellemző.

A főhomlokzatok helyenként kiugranak az utcafrontra a kerítésekkel egy vonalba, de ez leginkább a régebbi, századfordulós házaknál fordul elő.

Az épület tengelyek az utcára merőlegesek. Néhol megjelenik ettől a tengelytől elforduló beépítés, de nem ez az általános és nem is javasoljuk.

Új házak építésénél kerülendő a tengelytől való eltérés vagy az utcafronttól túlzottan előre vagy hátra telepítése az épületnek.

MAGASSÁG

Településképi szempontból jelenleg az épületek nagy része azonos magassággal rendelkezik. Általában egyszintes családi házak fordulnak elő, de helyenként megjelennek az emelettel rendelkező épületek. Ezek nagyrészt inkább utólagos ráépítéssel vagy tetőtér beépítéssel jöttek létre.

TETŐHAJLÁSSZÖG

Nagykorpádon a falusias jelleg miatt és annak megőrzése érdekében a tetőhajlásszögek nagyrészt megegyeznek. Általában 35-45 fok közötti szöget zárnak be.

Újépítésű ház esetében ettől eltérni nem javasolt. Kerülendő az ettől magasabb vagy alacsonyabb hajlásszög, illetve a lapostető.

Példa tetőhajlásszög és magasság illeszkedésre a településen.

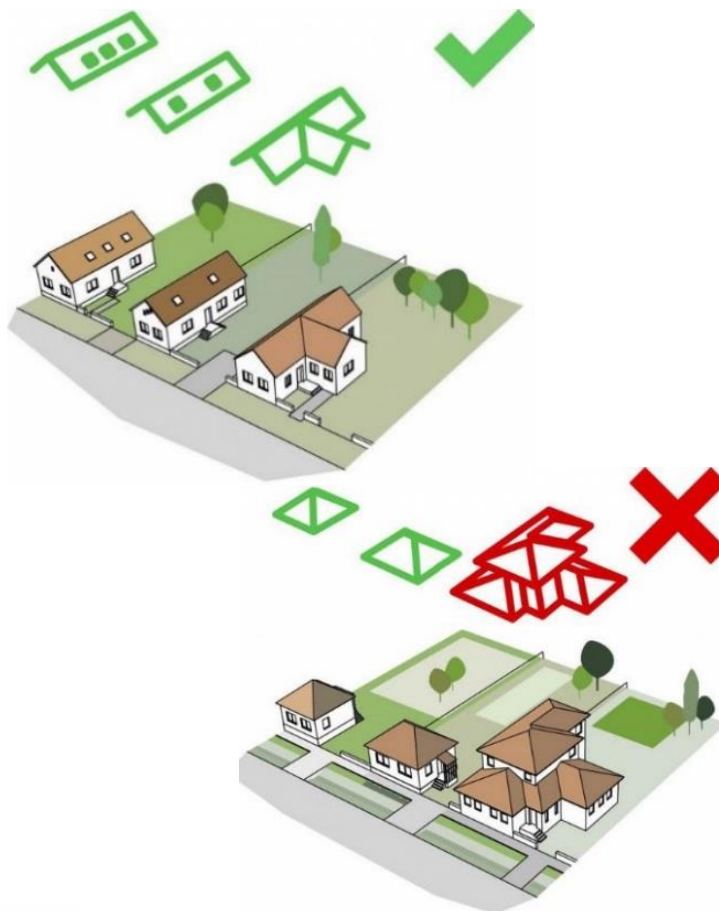
TETŐFORMA

A településen lévő tetőformák nem túl változatosak. Nagyrészt nyereg- vagy sátoztetős kialakításúak. Kontyolt tetőformák is megjelennek, de leginkább az oromfalas végződés az általános.

Meglévő épületek esetében felújításkor az eredeti tetőformát átalakítani nem javasolt. Az eredeti formához illeszteni inkább hosszanti irányba érdemes. Kerülendő a bonyolult és összetett tetőformák kialakítása újépítésű házaknál is.

A legfontosabb mindig az egységes utcakép megőrzése és kialakítása. Attól eltérőt alkotni nem javasolt.

Figyelembe véve a mai kor építészeti megoldásait, rengeteg szép példa található a hagyományos épületek arányrendszerével rendelkező, modern épületekre.

Példa a településen a hagyományos értékekhez illeszkedő tetőformára.

SZÍNEK

Egy településen belül a településkép érdekében kerülni kell a nagyon kirívó homlokzati színeket. Ez persze nem azt jelenti, hogy a házaknak nem lehet egyedi arculatuk, de ügyelni kell a harmonikus színhasználatra.

Vakolt homlokzatnál javasolt a fehér, világos pasztellszínek és földszínek használata.

Példa a településen megfelelő színhasználatra.

Javasolt fehér vagy világos tónusú, pasztellszínű vakolat, sötétebb színű nyílászáró.

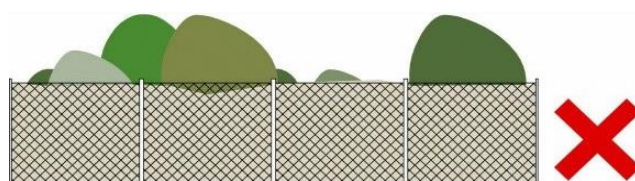
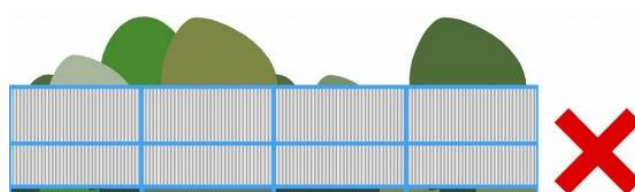
KERÍTÉS

A településen fontos az utca és a lakóingatlan területének elválasztására szolgáló kerítések egysége. A hasonló színű, karakterű kerítések egy utcát vagy utcarészt egységesebbé formálnak.

A településen hagyományosan az áttört kerítés a jellemző.

A kezeletlen felületű, tömör, beton elemes kerítés új kialakításnál kerülendő.

Kerüljük a teljesen áttört nád- vagy drótfonatos kerítést az utcafronton.

Példa a településképhez illeszkedő, de mai típusú kerítés megoldásra. A beton lábazat az épülettel megegyező színű, a fa pedig jól illeszkedik a környezetbe.

Nagykorpádon változatos kerítések találunk mind anyaghasználat, mind forma tekintetében. Fontos, hogy egy utcában lehetőség szerint hasonló magasságú és színvilágú kerítéseket alkalmazzunk.

Javasolt a fémkerítés színét sötétebb színekből választani, a lábazat anyagát pedig természetes anyaggal burkolni.

Kerülendő:
Előregyártott elemes betonkerítés.

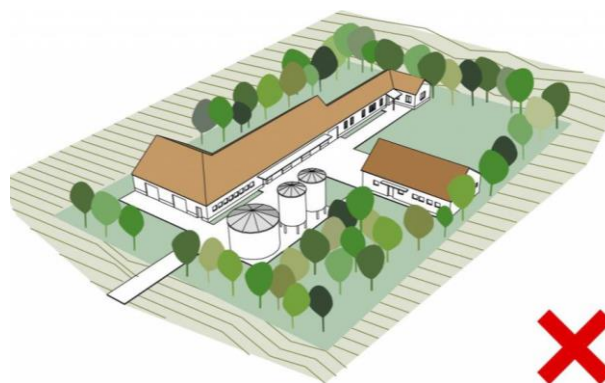
Nagykorpád külterületi településrész

Az építészeti útmutató a település beépítési ajánlásait tartalmazza. Környezetünk megismerése szükséges ahhoz, hogy a település értékeit megőrizzük, valamint egységes településkép kialakítását segítsük elő.

TELEPÍTÉS

A település külterületén mezőgazdasági épületek találhatóak. Itt a beépítés laza, nem egységes, az adott funkció technológiájához alkalmazkodik.

A területek általában védőerdővel övezettek, a telkek belső úthálózattal rendelkeznek, melyek többnyire burkoltak.

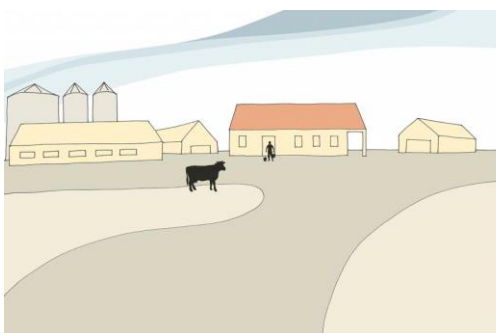

TETŐHAJLÁSSZÖG

A külterületen is jellemző az egységes hajlásszög megtartása.

A meglévő épületek közé épülő új háznak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint a környezetükben lévőké. A túl magas, illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek a település utcaképebe.

MAGASSÁG

Nagykorpád külterületén is törekedni kell arra, hogy a területen található épületek magasságához alkalmazkodjunk.

A meglévő épületek közé ékelődő új háznak hasonló magassággal kell épülniük, mint a környezetükben lévőké. A túl magas házak nem illeszkednek a falu képébe. A szematikus ábrán példa a településen javasolt épületmagasság illeszkedésére.

Beépítésre nem szánt terület

A külterületi beépítéseket erősen korlátozni kell.

A Nemzeti Ökológiai Hálózat területén, a Natura 2000-es területeken, az erdő- és gyepterületeken és a vizes élőhelyeken teljes mértékben megbonthatatlan, beépítetlen táj a meghatározó arculati jellemző. Ezeken a területeken épület elhelyezése nem lehetséges. A felhagyott szántóterületeken törekedni kell az egykori természetes, őshonos növényállomány visszaállítására. A medencei területeken, természet- és tájképvédelmi szempontok miatt a gyepeket kell előnyben részesíteni. Inváziós növények telepítése kerülendő.

Erdőterületek: erdősítésnél, mezővédő erdősávoknál és takarófásításnál minden esetben honos fajokból álló, elegyes állományt kell telepíteni. Épület újonnan nem helyezhető el.

Vízfolyások: A község területén található forrásokat, felszíni vízfolyásokat, azok természetes partvonalát, természetes vagy természetközeli állapotban fenn kell tartani.

Közkedési, közmű területek: Épület, buszváró kivételével nem helyezhető el. Fásítás, fasor kialakítása, pótlása során helyben honos fa- és cserjefajokat kell alkalmazni.

A mezőgazdasági övezetekben csak tájba illő épület létesíthető. Kerítés nagyparcellás szőlő, vagy gyümölcsös esetén növényzettel kísért vadhálóval, vékony tartóoszlopokkal, tájvizsgálat függvényében létesíthető.

Kertes mezőgazdasági területen kerítés helyett sövényrel, szőlőkordonnal történő lehatárolás ajánlott, kivétel az erdőterülettel határos telekrész.

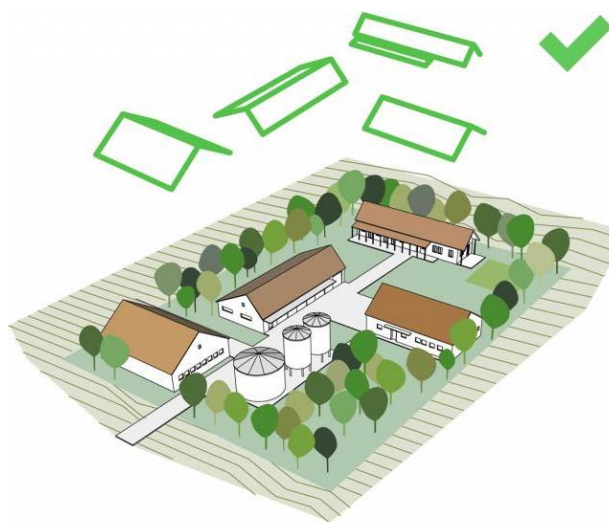
Ipari és mezőgazdasági üzemi területek: A létesülő épületek tömegét a környező lakóterületekhez igazodóan tagolni kell, nem létesíthető nagy összefüggő, tagolatlan homlokzat vagy épülettömeg. Az anyag- és színhasználat tekintetében itt is a tájra jellemző, természetes anyagok használata javasolt. Épületcsoportnál azonos jellegű tetőkialakítást kell alkalmazni.

TETŐFORMA

A külterületen lévő épületek tetőformái általában egyszerű nyeregtetők, kontyolás és összetett tető alkalmazása nélkül.

A külterületen is fontos, hogy megtartsuk a településre jellemző tetőformákat, attól eltérni nem javasolt, hogy ezzel szép településkép kialakítását segítsük elő.

TEREPALAKÍTÁS

A külterületen szintén sík a terület. Az épületeket a telken belül érdemes a közlekedő utaktól távol elhelyezni, ezzel belső közlekedési útvonal kialakítása válik szükségessé.

Az állattartó épületek köré a község irányából érdemes erdősávot telepíteni a szag és por terjedésének megakadályozására.

KERTÉSZETI ÚTMUTATÓ

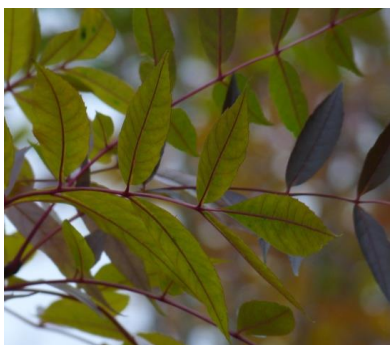
Az eredeti vegetációt nagyrészt felváltotta a beépítettség, már csak nyomokban találhatók meg az egykori bokorfüzesek, puha- illetve keményfás ligeterdők maradványai. Legjellemzőbb fajaik a nyár félék és a fűzek, előbbiek közül a fehér és a fekete nyár emelendő ki, alkalmasak a vízparti sávok, strandok fásítására, gyorsan növekvő fajok, melyek árnyékot biztosítanak.

A fekete nyárnak az oszlopos '*Italica*' fajtáját kell még megemlítenünk, mely igazán karakteres. Fehér fűzek köréből népszerű a '*Tristis*' és a '*Liempde*', utóbbi keskeny, kúpos koronát nevel, jó szélfogó és nagy előnye, hogy hímvivarú.

A terület természetes vegetációjában helyet kapott a magyar kőris is, mely bátran telepíthető, illetve a keskenylevelű kőrisnek nagyon elterjedt és szép fajtája a '*Raywood*', mely alkalmas utcafásításra is.

Parkokba telepíthető a terebélyes koronát fejlesztő, kellemes árnyékot biztosító kocsányos tölgy, illetve kisméretű oszlopos fajtái a '*Fastigiata*' és a '*Fastigiata Koster*'.

Juharok közül a mezei juhar emelendő ki, melynek '*Elsrijk*' és '*Red Shine*' fajtáiból akár sövény is nevelhető, de habitusuknak és méretüknek köszönhetően utcafásításra és kiskertekbe is kiválóak.

Cserjefélék köréből jellemzőek somok a területre, közülük is a húsos som és a veresgyűrű som. Előbbinek fogyasztható, ízletes termése adja legnagyobb értékét, azon túl, hogy látványos, míg az utóbbi inkább téli díszítőértéke miatt kedvelt. A húsos somnak elterjedt fajtája pl. az *'Őszi Tűz'* és a *'Kazanlak'*, veresgyűrű somok közül pedig a *'Midwinter Fire'* fajtának lenyűgözőek lángoló színben pompázó vesszői.

A kányabangita alapfaja, illetve fajtái is rendkívül impozánsak, az alapfaj és a *'Roseum'* fajta nagyobb helyigényű, inkább közterületekre, parkokba célszerű ültetni őket, míg a kompakt méretű *'Nanum'* akár kiskertekben alacsony, nyíratlan sövénynek is alkalmazható.

A bokorfüzesek jellemező fajai közül megemlítendő a csigolyafűz, melynek kisméretű *'Nana'* és *'Gracilis'* fajtái igen látványosak.

Ebben a megbolygatott környezetben az őshonos fajokon túl meg kell említenünk olyan nem honos, fás- és lágyszárú növényeket, melyeknek helyük van ezen a területen díszítőértékük, vagy igényeik miatt.

Fák közül ilyen a platán, valamint a vadgesztenye, mindkettő vízigényes és szereti a jó minőségű talajokat. Bátran alkalmazhatjuk fasorokban vagy parkokban szoliter faként őket. Nyáron virágzók közül is érdemes megemlíteni egy-kettőt, például a szivarfát és a japánakácot.

Megjelenhetnek közterületen és kertekben egyaránt a kékszakáll félék, a mályvacserjék, az illatukkal elbűvölő nyári orgonák és nem utolsósorban a talajtakarónak, vagy alacsony nyíratlan sövénynek alkalmas cserjés pimpó is, melyek mind-mind színpompásabbá teszik a környezetet.

Ajánlható színes, látványos évelő és egynyári ágyások kialakítása közterületeken. Évelők közül jól alkalmazhatók, illenek a környezetbe a különböző vízpart imitátorok. Ilyenek például a pázsitfűfélék, melyek közül az egyik legnépszerűbb faj a japánfű, legismertebb fajtái a keresztben csíkos levelű *'Zebrinus'*, a hosszában csíkos levelű *'Variegatus'* és a kisméretű, mutatós *'Gracillimus'*.

Ugyancsak kiemelendő az évelő tollborzfü, leggyakrabban használt fajtái a krémfehér bugájú *'Hameln'* és az egészen alacsony *'Little Bunny'*. Jól párosíthatók virágaikkal díszítő évelőkkel, egynyáriakkal, de szoliterként is alkalmazhatjuk a nagyobb méretűeket. T

erebélyesebb, nagyobb termetű szoliter díszfüvek köréből megemlítendő az ezüstös pampafű, mely egymagában is jelentős díszítőértéket képvisel.

Egynyáriak közül jól alkalmazhatók például a tollas celózia és a tarajos celózia fajtái, a paprikavirág, hamvaska, lisztes zsálya, illetve még számos faj és fajtáik.

A már említett virágos cserjék nagy része nem igényel komolyabb fenntartást, többségüket ugyan tavasszal célszerű megmetszeni erőteljesen ahhoz, hogy kompakt növények maradjanak, azonban ezen kívül más teendő nincsen velük. Ötvözve őket az őshonos fajokkal nagyon kellemes összhangot tudnak teremteni egy pihenő kertben.

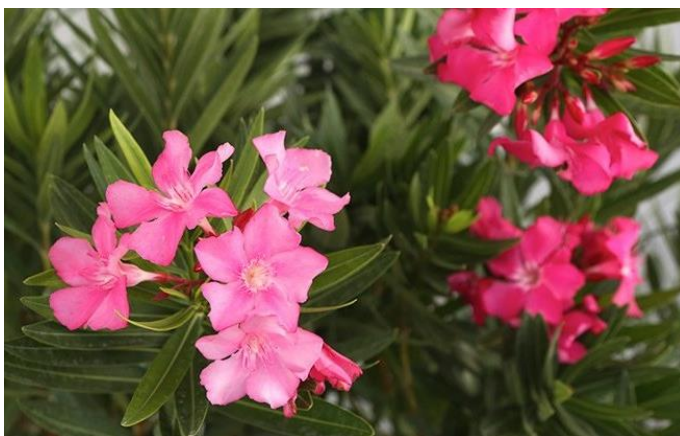
Ahhoz, hogy kialakítsunk egy csendes kertrészletet, javasolt különböző érzékekre ható, illatukkal, látványukkal elkápráztató fajokat harmonikusan kombinálni.

Lakóházak kertjeiben megjelenhetnek a különböző vízarchitektúrák, tavak, csobogók is, utóbbiak leginkább hanghatásukkal keltenek nyugalmat. Meg kell említenünk azonban, hogy pihenőkerteket mindig a kert hátsó felében célszerű kialakítani, távol az út zajától, a zavartalan pihenés érdekében.

Az előkerteknek is fontos szerepük van, hiszen ezek láthatók az utcáfrontról. Egy szépen kialakított, gondozott épület előtti kertrész igazán hangsúlyos tud lenni, vonzza a tekintetet. Egyik legjellemzőbb növénye a róza a településen, mely jó választásnak bizonyul, hiszen egész nyáron át tartó díszítőértéket képvisel a kertben.

Gyakoriak még a kisebb örökzöld cserjék, illetve jól mutatnak az előkertekben a díszfüvek is. Az aktívan használt és fenntartott kertekben megjelenhetnek különböző dézsás növények is, melyeknek egyik jellemző példája a leander.

ERKÉLYEK, TORNÁCOK

A magyar népi építészet jellegzetes elemei a tornácok. A településen már nem sok példát találunk rájuk. A meglévő népi jellegű épületek tornác nélküliek és erősen felújításra szorulnak.

Ennek ellenére javasolt, hogy az újjépítésű épületek esetében is már a tervezésnél használják a régi házak alapján levehető arányrendszereket és a tornácos kialakítást, a mai kor igényeinek megfelelően.

Más településről vett példák a tornác korszerű kialakítására.

ANYAGHASZNÁLAT

Településképi szempontból javasolta cserép, a nád, faszindely héjazati anyagok használata.

Kerülendő a településképi szempontból nem megfelelő hullámpala, piros vagy kék színű fém hullámlemez. Nem a településen készült képek!

AJTÓK, ABLAKOK

Nagykorpádon változatos nyílászárókat találunk a homlokzatokon. Az utcai homlokzaton fehér, külső tokos műanyag redőny helyett javasolt zsalugáter alkalmazása árnyékolás céljából. A faluban található szép példa a régi nyílászárókra, de erősen felújításra szorulnak.

Nyílászárók javasolt színvilága a barna, sötétbarna, esetleg sötétzöld.

A képeken példák láthatók megfelelő nyílászáró szerkezetekre, amelyek a településen lévő házakhoz illeszkednek.

A szöveg alatti kép a településen készült, felújítandó, de még így is hűen képviseli az építészeti értéket.

HOMLOKZATKÉPZÉS

Nagykorpádon az építészeti értéket képviselő épületek nagy része romos állapotban van. Homlokzatképzésük minden esetben erősen tagolt a homlokzattól kiugró domború motívumokkal. Az egyszerűbb paraszti házak színvilága alapvetően fehér, de a XIX. századból származó, polgári típusú családi házaknál észrevehető más színhasználat is. A garázskaput kerülni kell a főhomlokzaton, mert könnyen ipari jelleget kölcsönözhet.

Anyaghasználatban a természetes anyagokra kell törekedni, mely közel áll a település szelleméhez. A képek a településen készültek.

MAI PÉLDÁK

A településen található lakóházak túlnyomó része a II. világháború után épült. Közülük sok a 60-as, 70-es évek típusstervei alapján készült, melyek magasságukban, léptékükben egységesek.

Néhány példa arra, hogyan lehet felújítani, bővíteni ezeket az épületeket úgy, hogy a mai igényeknek megfeleljenek. Színesek is maradjanak, de az eredeti lépték és beépítési forma ne változzon.

Felújításkor használjunk természetes, igényes anyagokat, törekedjünk az egyszerűsége, a paszellszínek alkalmazására. Nem mindegyik kép készült a településen.

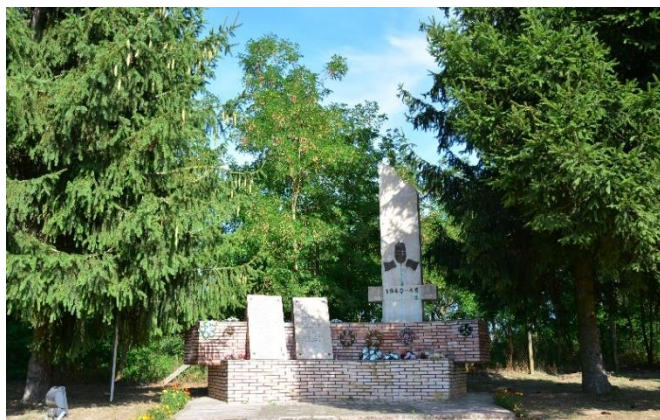

UTCÁK, TEREK

7

Az utcákon zöldfelületi sáv választja el az utakat a telekhatártól.

Számottevő teresedések nem jellemzőek, néhol az utak térfala távolodik valamelyest. Nagykorpádon a főút mentén találhatjuk a Krisztus Király kápolnát és a Nagykorpádi református templomot.

A közterületi bútorok elhelyezése barátságosabb utcaképet eredményezhet. Ennek az a feltétele, hogy megfelelő minőségű, az arculatba illeszkedő elemeket telepítsünk. A fából készült utcabútorok mindig jó választások lehetnek egy vidéki kis településen, ahol a természet közelsége érezhető. Esztétikus kialakításukkal az utca díszéivé válhatnak.

HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK

Az épületek homlokzatára a színes fényreklám helyett a hagyományos cégérek elhelyezése javasolt. A színes, feltűnő reklámtáblák kerülendők.

Az épületek fala helyett javasolt az utcán, a buszmegálló környékén, burkolt felületen információs tábla elhelyezése.

SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK

Parabola antenna, klímaberendezés és más műszaki berendezések elhelyezése a főhomlokzaton kerülendő. Ezek a berendezések megzavarhatják a település egységes arculatát. Telepítsük az oldalhomlokzatra vagy a főhomlokzattal párhuzamos oldalon.

A képen példa látható antenna álcázására. Ma már fenyőfára hasonlító kialakítás is lehetséges, így a településkép nem sérül, az antenna beleolvad a környezetébe és nem okoz zavaró látványt. Műszaki berendezések álcázására, elrejtésére további példa a villanyóra szekrény.

A képek nem a településen készültek.

IMPRESSZUM

NAGYKORPÁD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Nagykorpád honlapcíme: www.nagykorpád.hu

Nagykorpád emailcíme: nagykorpád@latsat.hu

Nagykorpád postai címe: 7545 Nagykorpád, Petőfi utca 92.

Telefon: +36 82 385-467

Polgármester: Szabó Zoltán

Főépítész: Farkas István

Főépítész emailcíme: nagykorpád@foepitesz.com

SZERKESZTETTE:

Farkas István főépítész,

Németh István okl. építészmérnök,

Mórucz László okl. építészmérnök

Kovács Krisztián főépítész referens

SZÖVEG:

Németh István okl. építészmérnök,

Horváth Adrienne településtervező

FOTÓ: Farkas István, Németh István

GRAFIKAI TERVEZÉS: Németh István, Mórucz László

Nagykorpád, 2018. február 7.

A kézikönyvben szereplő fotók nem kizárólag a településen készültek!

Az építészeti útmutató, a mai példák és a reklámhordozókkal kapcsolatos témakörökben szereplő javaslatok között, máshol készült fényképeket is beillesztettünk saját adatbázisunkból, hogy olyan mintákat tudjunk bemutatni, amelyek a település arculatát, karakterét kedvező irányba módosíthatják.

A kézikönyvben kerülendő példaként szereplő képek nem a településen készültek.